

POSTANOWIENIE

28 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Adam Doliwa

na posiedzeniu niejawnym 28 maja 2025 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku J. B.

z udziałem M. B.

o podział majątku wspólnego,

na skutek skargi kasacyjnej M. B.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Szczecinie

z 26 lutego 2024 r., II Ca 104/23,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. oddala wniosek o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego na rzecz wnioskodawcy.**

[dr]

UZASADNIENIE

Uczestniczka M. B. wniosła skargę kasacyjną na postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie z 26 lutego 2024 r. oddalające jej apelację w sprawie o podział majątku wspólnego.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej skarżąca podniosła, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości oraz wywołujących rozbieżności w orzecznictwo w zakresie art. 43 § 2 k.r.o. Skarżąca wskazała również na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, z uwagi na naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy, tj. art. 378 § 1, art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, zachodzi potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

W pierwszej kolejności należy wskazać, że łączenie przesłanki oczywistej zasadności skargi z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego lub potrzebą wykładni przepisów jest wykluczone. Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał, że uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania występującymi w sprawie wątpliwościami prawnymi (zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów) generalnie wyklucza jednoczesne przyjęcie, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Nie jest bowiem możliwa sytuacja, w której wyrok jest oczywiście wadliwy, a jednocześnie w sprawie występuje tak poważna wątpliwość prawna, że wymaga interwencji i rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy (zob. postanowienie SN z 26 listopada 2013 r., I UK 291/13). Nie sposób uznać, że sporna kwestia jest jednocześnie oczywista (zob. postanowienie SN z 9 kwietnia 2014 r., V CSK 383/13). Skarżąca w sposób nieuprawniony połączyła przesłanki kasacyjne. Powyższe wskazuje na ignorowanie zasad obowiązujących przy formułowaniu i uzasadnianiu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Niezależnie od powyższego należy wskazać, że w sprawie nie zachodzi żadna z przesłanek uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Zgodnie z art. 43 § 2 k.r.o. z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać, aby ustalenie udziałów w majątku wspólnym nastąpiło z uwzględnieniem stopnia, w którym każdy z nich przyczynił się do powstania tego majątku. Warto podkreślić, że wykazanie ważnych powodów, co jest oceniane przez wzgląd na zasady współżycia społecznego, stanowi konieczną przesłankę dopuszczalności ustalenia nierównych udziałów. Powyższe jest możliwe w sytuacji, gdy zostanie ustalone, że otrzymanie przez jednego z małżonków korzyści z tej części majątku wspólnego, do której powstania on się nie przyczynił, pozostawałoby w sprzeczności z poczuciem

słuszności, o czym zadecydować należy w świetle całokształtu okoliczności konkretnej sprawy.

Autorka skargi kasacyjnej nie przedstawiła wątpliwości w orzecznictwie, z których wynikałaby potrzeba dokonania wyjaśnień przez Sąd Najwyższy. Ustalenie znaczenia klauzuli generalnej „ważne powody” należy odnieść do całokształtu postępowania małżonków w czasie trwania wspólności majątkowej. W tym zakresie konieczne jest ustalenie, w jaki sposób wykonywane były ciążące na uczestnikach obowiązki rodzinne, jak również, czy dochodziło do rażącego i uporczywego nierealizowania obowiązków (zob. postanowienie SN z 13 grudnia 2018 r., V CSK 565/17). W niniejszej sprawie Sady *meriti* prawidłowo uznały, że skarżąca nie wykazała zaistnienia ważnych powodów, które mogłyby uzasadniać ustalenie nierównych udziałów stron w ich majątku wspólnych.

Ponadto w sprawie nie jest uprawniona teza o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, a to w związku z tym, że Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia nie odniósł się szczegółowo do wszystkich zarzutów apelacji. Naruszenie przez sąd drugiej instancji zasad sporządzania uzasadnienia orzeczenia (aktualnie uregulowanych w art. 327¹ oraz art. 387 § 2¹ k.p.c.) jedynie wyjątkowo może stanowić usprawiedliwioną podstawę kasacyjną, w sytuacji gdy wskutek uchybienia wymaganiom stawianym uzasadnieniu zaskarżone orzeczenie nie poddaje się kontroli kasacyjnej (tak np. postanowienia SN: z 16 listopada 2022 r., I CSK 2887/22; z 24 maja 2022 r., I CSK 1434/22). Analiza uzasadnienia zaskarżonego postanowienia nie wskazuje na istnienie uchybień konstrukcyjnych, które uniemożliwiają jednoznaczne określenie podstawy faktycznej sprawy i oceny prawnej przyjętej przez Sąd Okręgowy. W związku z powyższym nie było podstaw do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1, art. 520 § 1 i art. 13 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji postanowienia.

[dr]

[a.ł]

